

ชื่อเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการรับฟังดนตรีระหว่างผู้สูงอายุกับเยาวชน

TITLE : Comparison of satisfaction to music between elders and youth.

นายวิสุทธิ ไพเราะ

มหาวิทยาลัยสยาม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ เปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการรับฟังดนตรีระหว่างผู้สูงอายุกับเยาวชนในกิจกรรมดนตรีเพื่อชุมชน

การวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเลือกตัวอย่างประชากร 2 กลุ่มตัวอย่างคือ กลุ่มผู้สูงอายุ กับ กลุ่มเยาวชน รวมทั้งหมด 300 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มๆ ได้แก่ กลุ่มผู้ป่วยโรงพยาบาลจุฬาภรณ์ กลุ่มผู้สูงอายุบ้านบางแค 2 กลุ่มเยาวชนโรงเรียนคลองทวีวัฒนา และกลุ่มเยาวชนบ้านครุน้อย

ผลการวิจัยพบว่า การรับฟังบทเพลงมีความแตกต่างกันทั้ง 2 กลุ่ม โดยกลุ่มผู้ป่วย นิยมฟังเพลงไทยสากล เพลงไทยร่วมสมัย เพลงสากล เพลงคลาสสิก ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มผู้สูงอายุบ้านบางแค 2 นิยมฟังเพลงไทยสากล ได้แก่แนวเพลงสุนทราภรณ์ เพลงลูกกรุง และเพลงลูกทุ่ง ส่วนกลุ่มเยาวชนโรงเรียนคลองทวีวัฒนา นิยมฟังเพลงไทยร่วมสมัย ประเภทเพลงสตริง เพลงสากล และกลุ่มสุดท้ายคือกลุ่มเยาวชนบ้านครุน้อย นิยมฟังเพลงไทยร่วมสมัย เพลงลูกทุ่ง

คำสำคัญ: ความพึงพอใจต่อการรับฟังดนตรี

ABSTRACT

This research. The objective is to compare satisfaction with listen music between elders and youth music activities for the community.

This research is qualitative research. The second sample was a sample of the population. Elderly and youth groups total 300 people were divided into groups. Chulabhorn Hospital patients. Ban Bang Kae two elderly, youth Klong Taweewattana School .and youth groups Ban Kru Noi .

The results showed that Listening to music are two different groups of patients. thai international popular music. thai music contemporary classical music, which is different from the elderly Ban Bang Khae two popular universal music thai. Themes include Soontaraporn Songs and music. The Youth in School KlongTaweewattana. Contemporary popular music thai. Lyrics of songs, and the circle of the Ban Kru Noi youth. thai popular music, contemporary folk music.

Keywords : Satisfaction for listen music.

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ดนตรีเกี่ยวข้องกับมนุษย์เป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่มนุษย์ได้สร้างสรรค์ขึ้นสอดคล้องกับแนวคิด ไชแสง สุชะวัฒนา (2554, น.2-4)กล่าวโดยสรุปเกี่ยวกับเรื่องดนตรีเกี่ยวข้องกับมนุษย์ เสียงดนตรีเกิดจากมนุษย์ เกิดควบคู่ไปกับการใช้ชีวิตประจำวันทั้งเวลาพักผ่อน เวลาทำงาน หรือเกี่ยวข้องกับศาสนาเป็นต้น ถ้ากล่าวถึง ดนตรี ยังมีประโยชน์ต่อมนุษย์หลายด้านได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการแพทย์ ด้านสังคม ด้านจิตวิทยา ด้านกีฬา เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ดร .แพง ชินพงศ์ (2550, น.15-17)เสียงดนตรียังช่วยกระตุ้นสมอง ช่วยเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา การพัฒนาการรับฟังหรือการได้ยินนั้นเสียงดนตรีมีส่วนช่วยกระตุ้นและเป็นพื้นฐานแรกสำหรับการฟังยังสอดคล้องกับแนวคิด ดร.แพง ชินพงศ์ (2551, น.34-35) ดนตรีเพื่อพัฒนาการฟัง คือ การฟังเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับเด็กเล็ก เพราะเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ด้านภาษาศาสตร์ และการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น อีกทั้งยังเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญมากในการเรียนดนตรี ระบบการฟังมีดังนี้ ได้ยินเสียง- เสียงเดินทางผ่านโสตประสาท-เข้าสู่สมอง-สมองแปลความหมายของเสียงที่ได้ยิน ดังนั้น การพัฒนาการฟังจะต้องเริ่มฟังจากเสียงดนตรีแบบง่ายๆเช่น เสียงธรรมชาติ เสียงสิ่งแวง ดล้อมรอบตัว และเสียงดนตรีที่มีทำนองฟังแบบเรียบง่ายไม่ยากนัก หลังจากนั้นก็เริ่มฟังเสียงเครื่องดนตรี และพัฒนาต่อไปถึงแนวเพลงแต่ละประเภท แนวดนตรีที่เกี่ยวข้องหลายแนวได้แก่ แนวเพลงแบบคลาสสิก แนวเพลงแนวเพลงแบบเพลงไทยร่วมสมัย แนวเพลงแบบเพลงไทยสากล แนวเพลงแบบเพลงสากล แบบเพื่อชีวิต เป็นต้น ซึ่งทำให้ยากต่อการศึกษาเนื่องจากแนวเพลงมีหลายประเภทและกลุ่มผู้ฟังมีหลายกลุ่ม ซึ่งมีพื้นฐานทางสังคมที่ต่างกัน ในสังคมไทยปัจจุบันได้เล็งเห็นถึงความสำคัญเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ผู้ป่วย รวมถึงเยาวชนและเด็กด้อยโอกาสทางสังคม ซึ่งมีทั้งหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนช่วยคนในกลุ่มนี้ รวมถึงนักวิชาการก็มีงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยใช้ดนตรีเข้าไปมีส่วนร่วมในการรักษาผู้ป่วย ซึ่งสอดคล้องกับ บุญกร บิณฑสันต์อ้างถึงใน นาถฤติ พรหมเถาว์ (2553 , น.91) เกี่ยวกับการศึกษาเรื่อง “ผลของดนตรีต่อความเจ็บปวดในผู้สูงอายุป่วยด้วยโรคมะเร็ง” จากผลการทดลองผู้ป่วยลดความเจ็บปวดลงเมื่อเทียบกับการรักษาแบบปกติ

จากการทดลองดังกล่าวจึงทำให้มีการใช้ดนตรีเข้ามามีส่วนร่วมในหน่วยงานต่างๆเพิ่มมากขึ้น ปัจจุบันกลุ่มผู้สูงอายุในสังคมเริ่มมีมากขึ้นตามลำดับ ซึ่งกลุ่มเหล่านี้คนในสังคมอาจจะลืมเลือนไปบ้าง ดังนั้นการจัด

กิจกรรมดนตรีให้กับผู้สูงอายุจะช่วยบำบัด และทำให้บุคคลกลุ่มนี้มีความสุข มีรอยยิ้ม รวมทั้งนำดนตรีมาพัฒนากับกลุ่มเยาวชนเพื่อให้เยาวชนได้มีพัฒนาการที่ดีขึ้นมีนิสัยไม่ก้าวร้าว อารมณ์ดี ใจเย็น มีมิตรไมตรีต่อกันในสังคมเดียวกัน ซึ่งวิธีการฟังดนตรีให้ผ่อนคลายยังสอดคล้องกับแนวคิด บุษกร บิณฑสันต์ (2553,น.164-166) วิธีการใช้ดนตรีบำบัดในชีวิตประจำวันสำหรับบุคคลทั่วไป สามารถทำได้ 4 วิธีคือ การฟัง การร้อง การบรรเลง การเคลื่อนไหวตามจังหวะเพลง ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ แอนโทนี เมสันและอินทรา บุนนาค (2548,น.7) กล่าวไว้ว่า ดนตรีสร้างความดึงดูดใจ ทำให้เรารู้สึกผ่อนคลายหรือตื่นเต้น และยังทำให้จินตนาการของเราว่างไสวอีกด้วย ถ้ากล่าวถึงความเกี่ยวข้องกับดนตรีในชีวิตประจำวันนั้นดังกล่าว ดนตรีกลายเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันไปแล้ว

ดังนั้นจึงทำให้ผู้วิจัยเกิดแนวคิดที่จะศึกษาเปรียบเทียบเกี่ยวกับความพึงพอใจในการรับฟังดนตรีระหว่างผู้สูงอายุกับเยาวชนในกิจกรรมดนตรีเพื่อเยาวชน ซึ่งจะทำการเกี่ยวกับกลุ่มผู้ฟังทั้ง 2 กลุ่มว่าชื่นชอบและฟังแนวเพลงประเภทใด เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนและคนในสังคมต่อไปตามวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจต่อการรับฟังดนตรีระหว่างผู้สูงอายุกับเยาวชน ในกิจกรรมดนตรีเพื่อชุมชน

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้ทราบความพึงพอใจของกลุ่มผู้ฟังแต่ละกลุ่ม รวมทั้งทราบแนวทางการปรับปรุงในการทำวิจัยครั้งต่อไปให้ดียิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

1. ขอบเขตกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่กลุ่มผู้ป่วยโรงพยาบาลจุฬาภรณ์ กลุ่มผู้สูงอายุบ้านบางแค 2 กลุ่มเยาวชนโรงเรียนคลองทวีวัฒนา และกลุ่มเยาวชนบ้านครุน้อย มีจำนวนทั้งสิ้น 300 คน

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัย ได้แก่ โรงพยาบาลจุฬาภรณ์ บ้านบางแค 2 โรงเรียนคลองทวีวัฒนา บ้านครุน้อย

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

1 มิถุนายน 2555 ถึง 31 มีนาคม 2555

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มผู้ป่วยโรงพยาบาลจุฬาภรณ์ กลุ่มผู้สูงอายุบ้านบางแค 2 กลุ่มเยาวชนโรงเรียนคลองทวีวัฒนา และกลุ่มเยาวชนบ้านครุน้อย มีจำนวนทั้งสิ้น 300 คน

เครื่องมือ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจผู้ฟังแต่ละกลุ่มมีดังนี้

1. อุปกรณ์เครื่องเขียนเพื่อบันทึกการสังเกตและสัมภาษณ์
2. กล้องถ่ายรูป
3. เครื่องบันทึกเสียง

ส่วนที่ 1 แบบสอบถาม แบ่งออกได้เป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจของผู้ฟังแต่ละกลุ่ม

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม เป็นคำถามปลายเปิดให้นักศึกษาแสดง

ความคิดเห็นอย่างอิสระด้วยการเขียนระบุถึงประเด็นที่ไม่ได้กล่าวถึงในแบบสอบถาม

การสร้างเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษารูปแบบและวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร ตำรา วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยอื่นๆ ที่

เกี่ยวข้อง แล้วกำหนดขอบเขตของข้อคำถามตามตัวแปรที่ศึกษา

2. สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ใช้เครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ซึ่งมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งขั้นตอนในการศึกษาเป็น 2 ขั้นตอน คือ

1.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร โดยศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านการบริหารจัดการ เช่น ตำราทางวิชาการ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ เอกสารที่เกี่ยวข้องเป็นต้น

1.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์

2. ติดต่อนัดหมายกับสถานที่ต่างๆ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยเริ่มสัมภาษณ์ตามวัน เวลาที่นัด

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อนำข้อมูลตามที่ต้องการแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลด้านสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามมาจัดหมวดหมู่ตามลักษณะตัวแปรที่ศึกษาแล้วหาค่าเฉลี่ยและหาค่าร้อยละแต่ละรายการ นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางและการบรรยาย

2. หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยามต่อการเรียนปฏิบัติศัลยกรรมเบื้องต้นในปีการศึกษา 2554 โดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) ซึ่งแบ่งเป็นช่วงๆ มีความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.51 – 5.00 หมายความว่า ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.51 – 4.50 หมายความว่า ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.51 – 3.50 หมายความว่า ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.51 – 2.50 หมายความว่า ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 – 1.50 หมายความว่า ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 คำนวณค่าร้อยละ (Percentage) จากสูตร

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปพบว่า ประชากรที่เข้าร่วมโครงการประกอบไปด้วยเพศชายจำนวน 59 คน ร้อยละ 45.4 เพศหญิงจำนวน 71 คน ร้อยละ 39.4 มีอายุโดยเฉลี่ยสูงสุด 46- 50 ปี จำนวน 39 คน ร้อยละ 30.0 รองลงมา มีช่วงอายุอยู่ที่ 56-60 ปี จำนวน 32 คน ร้อยละ 24.6 รองลงมา มีช่วงอายุ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 30 คน ร้อยละ 23.1 ถัดมาคือช่วงอายุระหว่าง 51-55 ปีจำนวน 15.4 ช่วงอายุที่น้อยที่สุดคืออยู่ระหว่าง 41-45 ปี จำนวน 9 คน ร้อยละ 6.9 การศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 130 คน ร้อยละ 100 อาชีพ รับราชการ จำนวน 60 คน ร้อยละ 38.5 รองลงมาประกอบอาชีพส่วนตัวจำนวน 50 คน ร้อยละ 38.5 ที่เหลือไม่ระบุอาชีพจำนวน 30 คน ร้อยละ 23.0 มีรายได้ระหว่าง 15,001-20,000 บาท จำนวน 130 คน ร้อยละ 100.0 และมีสิทธิรักษาพยาบาลโดยส่วนใหญ่เป็นข้าราชการจำนวน 101 คน ร้อยละ 77.7 และสิทธิรักษาพยาบาลโดยใช้ประกันสังคมมีจำนวน 29 คน ร้อยละ 22.3

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปกลุ่มผู้สูงอายุบ้านบางแค 2 พบว่า ประชากรที่เข้าร่วมโครงการประกอบไปด้วยเพศชายจำนวน 10 คน ร้อยละ 20 เพศหญิงจำนวน 40 คน ร้อยละ 80 มีอายุโดยเฉลี่ย 61 ปีขึ้นไป จำนวน 50 คน ร้อยละ 100 ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 50 คน ร้อยละ 100 ส่วนด้านอาชีพ ประชากรที่พักอาศัยส่วนใหญ่ไม่มีอาชีพจำนวน 50 คน ร้อยละ 100.0 แต่มีการสอนวิชาชีพ เพื่อสร้างรายได้เสริม โดยการทำของที่ระลึกจัดจำหน่ายที่ศูนย์บ้านพักคนชราบางแค 2 จำนวน 50 คน ร้อยละ 100

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปกลุ่มเยาวชนจากการสัมภาษณ์พบว่า ประชากรเพศชายมีจำนวน 60 คน เพศหญิงมีจำนวน 40 คน ระดับการศึกษาประถมศึกษา

2. ความพึงพอใจของผู้ฟัง

จากผลการวิเคราะห์ส่วนข้อมูลด้านความพึงพอใจเกี่ยวกับกิจกรรมดนตรีเพื่อชุมชน กลุ่มผู้ป่วย โรงพยาบาลจุฬารัตน์ พบว่า เชนท์การประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.83 ร้อยละ 0.36

รองลงมาเกี่ยวกับเรื่องการประชาสัมพันธ์โครงการ/กิจกรรมให้รับทราบก่อนเริ่มกิจกรรม เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับสูงเท่ากันรวมเท่ากับ 4.64

ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจกลุ่มผู้สูงอายุบ้านบางแค 2 พบว่า ประชากรที่พักอาศัยอยู่บ้านบางแค 2 มีความพึงพอใจต่อโครงการ ซึ่งเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 5.0 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับสูงเท่ากัน

จากผลการวิจัยพบว่ามีความพึงพอใจระดับมากที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ยรวมร้อยละ 4.56 โดยด้านกิจกรรมมีระดับความพึงพอใจมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 4.92 รองลงมาด้านวิธีการสรุปกิจกรรมมีประโยชน์ต่อผู้ร่วมกิจกรรมและการแต่งกายมีความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยรวมร้อยละ 4.84 รองลงมาด้านกิจกรรมแต่ละด้านมีประโยชน์ต่อผู้ร่วมกิจกรรมและด้านการจัดเตรียมอุปกรณ์มีความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยรวมร้อยละ 4.69 รองลงมาด้านกิจกรรมมีความเหมาะสมต่อผู้เข้าร่วม การวางแผนมีลำดับขั้น และด้านบุคลากรมีบุคลิกภาพดีและมีการใช้วาจาที่สุภาพมีค่าเฉลี่ยรวมร้อยละ 4.53 รองลงมาเป็นด้านการบริหารเวลา ความรู้ความสามารถ การใช้ภาษาที่ดี มีค่าเฉลี่ยรวมร้อยละ 4.46 รองลงมาเป็นบรรยากาศและสถานที่ที่มีความเหมาะสม การควบคุมเสียงเหมาะสมต่อกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยรวมร้อยละ 4.15 ความพึงพอใจจัดอยู่ในระดับดี

จากผลการเก็บข้อมูลพบว่ากลุ่มเยาวชนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมทุกด้านจัดอยู่ในระดับดีมาก ส่วนเรื่องบทเพลงมีความพึงพอใจเกี่ยวกับแนวเพลงไทยร่วมสมัยแบบสดริง เพลงสากล เพลงลูกทุ่ง

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยจากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มประชากรที่ต่างวัยมีการรับฟังบทเพลงที่แตกต่างกัน โดยจำแนกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ดังนี้

กลุ่มประชากรผู้สูงอายุ แบ่งย่อยออกเป็น 2 กลุ่มได้แก่ กลุ่มที่หนึ่ง คือ กลุ่มผู้ ป่วยที่มารักษาที่โรงพยาบาลจุฬารัตน์ ในกลุ่มนี้จากผลการสำรวจความพึงพอใจในการรับฟังบทเพลงพบว่า กลุ่มผู้ป่วยมีความต้องการฟังแนวบทเพลงดังนี้ได้แก่ บทเพลงไทยร่วมสมัย บทเพลงไทยสากล เช่น เพลงลูกกรุง เพลงสุนทราภรณ์ เพลงสากลยุค 60-80 และบทเพลงคลาสสิก เนื่องจากผู้ป่วยกลุ่มนี้มีแหล่งที่มาจากหลายพื้นที่ ย่อมมีพื้นฐาน

สังคมที่ต่างกัน เช่น บุคคลที่อยู่ในสังคมเมือง ย่อมมีพื้นฐานการฟังเพลงหลายประเภทเช่น เพลงคลาสสิก เพลงสากล เพลงไทยสากล เพลงไทยลูกทุ่ง เพลงไทยร่วมสมัย เป็นต้น ส่วนบุคคลที่อยู่ในสังคมชนเมืองหรือต่างจังหวัด ก็มีพื้นฐานการรับฟังอีกประเภท เช่น เพลงไทยลูกทุ่ง เพลงไทยลูกกรุง เพลงไทยพื้นบ้าน เพลงไทยสากล เพลงสากล เป็นต้น

สรุปผลจากการสัมภาษณ์ผู้ช่วยคำถามแบบปลายเปิดพบว่า แนวเพลงที่ผู้ช่วยชื่นชอบเป็นพิเศษคือแนวเพลงไทยลูกกรุง และบทเพลงแนวสุนทราภรณ์ เหตุผลที่ผู้ช่วยชื่นชอบฟังบทเพลงที่ตนชอบเนื่องจากบทเพลงในสมัยอดีตจะเน้นเกี่ยวกับธรรมชาติ ความเป็นอยู่ สิ่งรอบตัว สิ่งที่เป็นในชีวิตประจำวัน การทำเสียงดนตรีประกอบเพลง การเขียนคำร้องและทำนอง สามารถสื่อสารให้ผู้ฟังเข้าใจ เข้าถึง ฟังแบบง่ายๆ และสิ่งสำคัญคือเสียงบทเพลงยังช่วยบำบัดลดความเจ็บปวดหรือทำให้หยุดคิดเกี่ยวกับอาการป่วยและให้ความสุข รวมทั้งยังทำให้ส่งผลดีต่อสุขภาพกายและจิตใจหลังจากที่ได้รับจากการฟังเพลงที่ตนชอบ

ส่วนกลุ่มที่สอง ได้แก่ กลุ่มผู้สูงอายุบ้านบางแค 2 ในกลุ่มนี้จากผลการสำรวจความพึงพอใจในการรับฟังบทเพลงพบว่า ในกลุ่มนี้มีความต้องการฟังแนวบทเพลงคล้ายๆกันดังนี้ ได้แก่ บทเพลงลูกทุ่ง บทเพลงไทยร่วมสมัยเช่น บทเพลงประกอบละคร และบทเพลงไทยสากล เช่น เพลงลูกกรุง เพลงสุนทราภรณ์ เป็นต้น

สรุปผลจากการสัมภาษณ์ผู้ช่วยคำถามแบบปลายเปิดพบว่า แนวเพลงที่กลุ่มผู้สูงอายุชื่นชอบเป็นพิเศษคือแนวเพลงไทยลูกกรุง และบทเพลงแนวสุนทราภรณ์ เพลงไทยลูกทุ่ง เหตุผลที่ชื่นชอบฟังบทเพลงที่ตนชอบเนื่องจากบทเพลงทำให้นึกถึงเรื่องราวเหตุการณ์เมื่อในสมัยอดีต อาจมีทั้งความทุกข์ ความสุข ความรัก ความสนุกสนาน ซึ่งบทเพลงยังสามารถสื่อสารให้ผู้ฟังเข้าใจ เข้าถึง ฟังแบบง่ายๆ

กลุ่มประชากรเยาวชน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มย่อยได้แก่ กลุ่มที่หนึ่งคือ กลุ่มนักเรียนโรงเรียนคลองทวีวัฒนา ในกลุ่มนี้ผลการสำรวจความพึงพอใจเกี่ยวกับบทเพลงที่ชื่นชอบได้แก่ บทเพลงไทยร่วมสมัย เช่น เพลงสตริงทั่วไป เพลงสากล เพลงเพื่อชีวิต เป็นต้น

สรุปผลจากการสัมภาษณ์แบบปลายเปิดพบว่า แนวเพลงที่ชอบนั้นเกิดจากการได้รับสื่อจากเทคโนโลยีที่ทันสมัย อาทิเช่น โทรทัศน์ วิทยุ สื่อออนไลน์ทางอินเทอร์เน็ต เครื่องมือสื่อสารแบบทันสมัย เป็นต้น ทำให้ผู้ฟังกลุ่มนี้ได้รับฟังเพลงที่ทันสมัยและรวดเร็ว

ส่วนกลุ่มที่สอง คือ กลุ่มเยาวชนบ้านครุน้อย ใน กลุ่มนี้ความพึงพอใจในการรับฟังเพลงที่ชื่นชอบได้แก่ บทเพลงไทยร่วมสมัยได้แก่เพลงไทยสตริง เพลงไทยลูกทุ่ง เป็นต้น เนื่องจากเยาวชนกลุ่มนี้เป็นเด็กด้อยโอกาส ทางสังคมสื่อที่ได้รับจากการฟังได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ เป็นต้น ทำให้การได้รับสื่อทางสังคมอาจจะน้อยกว่ากลุ่ม เยาวชนนักเรียนที่ได้รับการศึกษาที่ดีกว่า

สรุปผลรวมผู้วิจัยพบว่า กลุ่มผู้สูงอายุมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการฟังบทเพลงที่หลากหลายกว่าเยาวชน เนื่องจากสังคมและวัฒนธรรมสมัยอดีต การทำไร่ ทำนา ทำสวน เวลาทำงานก็จะมีการร้องรำทำเพลง โดยใช้บท เพลงที่ฟังแบบง่ายๆ ร้องกันแบบง่ายๆ เข้าใจ เข้าถึง มีความสุขสนุกกับงานที่ทำ จากการสัมภาษณ์แบบปลายเปิด ทราบว่า เหตุผลที่ผู้สูงอายุไม่นิยมฟังบทเพลงไทยร่วมสมัยแบบสตริงคือ เมื่อฟังแล้วไม่เข้าใจว่ากล่าวถึงอะไร รวมทั้งแนวดนตรีที่ฟังยาก ซับซ้อน ไม่สามารถเข้าถึงเข้าใจเหมือนเช่นบทเพลงแบบไทยสากล บทเพลงไทย ลูกทุ่ง รวมถึงเพลงสากลและเพลงคลาสสิก ซึ่งเมื่อสังคมเปลี่ยน ไปการรับสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย รวมถึงความ เจริญก้าวหน้าทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ ทำให้กลุ่มผู้ฟังเยาวชนมีทัศนคติที่แตกต่างจากผู้สูงอายุ ส่วนกลุ่ม เยาวชนหลังจากที่ได้สัมภาษณ์พบว่า กลุ่มนี้ชอบ ฟังเพลงไทยร่วมสมัยแบบสตริงและสากล ชอบจังหวะแบบ สนุก แนวเพลงฟังเข้าใจ เข้าถึง ซึ่งต่างจากกลุ่มผู้สูงอายุ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ฟังผู้วิจัยสร้างขึ้น ข้อเสนอแนะและความ คิดเห็นของผู้เรียนสามารถสรุปได้ดังนี้

ควรจัดบทเพลงให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มผู้ฟัง เนื่องจากกลุ่มผู้ฟังมีปัจจัยในการรับฟังต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ยังรวมถึง ประเภทเครื่องดนตรี ประเภทวงดนตรี ประเภทของบทเพลงที่มีหลากหลาย เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปศึกษาต่อในกรณีต่างๆเช่น บทเพลงมีผลต่อสุขภาพอย่างไร

บทเพลงช่วยบำบัดความเจ็บปวดได้จริงหรือ บทเพลงไทยร่วมสมัยมีผลต่อเยาวชนด้านใด

2. ควรกำหนดระยะเวลาหรือจัดทำการศึกษาเป็นรายเฉพาะ หรือเป็นกลุ่มกรณีศึกษา

3. ควรกำหนดบทเพลงหรือแนวเพลงให้ตรงกับความต้องการกับผู้ฟัง

กิตติกรรมประกาศ

วิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาและช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากอาจารย์คณะศิลปศาสตร์ ภาควิชา สังคมศาสตร์

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ สาขาวิชาดนตรีตะวันตก มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มหาวิทยาลัย ราชภัฏบ้านสมเด็จะทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้ ให้คำแนะนำให้กำลังใจตลอดการศึกษาที่ผ่านมา

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ที่เสนอแนะข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ และช่วย ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ให้คำแนะนำกำลังใจจนกระทั่งงานวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ท้ายที่สุด ขอกราบขอบพระคุณ คุณบิดา มารดา ขอบคุณญาติ พี่ๆ น้องๆ และเพื่อนๆ ร่วมรุ่นทุกท่าน รวมทั้งเพื่อนร่วมงานมหาวิทยาลัยสยามที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่เป็นกำลังใจสนับสนุนส่งเสริมผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา และผู้เป็นที่รัก ผู้ให้กำลังใจและให้โอกาสการศึกษาอันมีค่ายิ่ง

บรรณานุกรม

ไชแสง สุชะวัฒนะ. (2554). สังคีตนิยม ว่าด้วย : ดนตรีตะวันตก : กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

บุษกร บิณฑสันต์. (2553).ดนตรีบำบัด : กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

แพง ชินพงศ์. (2551).ดนตรีเพิ่มพลังสมอง : กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์แฮปปี้ แฟมิลี.

แพง ชินพงศ์. (2550).ดนตรีแสนสุข : กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์แฮปปี้ แฟมิลี.

แอนโทนี เมสันและอินทิรา บุนนาค. (2548).สารานุกรมวัฒนธรรมดนตรี : กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.

Bundit Grivijitr. (2550).บทบาทของดนตรีที่มีต่อสังคม,จาก

http://old-topic-47.blogspot.com/2007/08/blog-post_5290.html. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2555.